

جریدہ علیہ

مشيخت جليله اسلاميك جريدہ رسميه ميبر

۱۵ جمادی الاولی ۱۳۳۸

عدد ۵۳

اون بش کونده بر نشر اولنور

بشغي منه

اسلام عالملى ومتفكرلى

۱

حجة الاسلام ابو حامد محمد غزالى

۳

غزالى عتيق :

غزالى محض جود الهيدن فيضان ايدن بر نور سايه سنده سوفسطائيك مرضندن شفا ياب اولمغه
او نور الهى به مترقب اولمغى واجب كور يور ؛ بوفكرى ده «ان لربكم فى ايام دهر كم نفعات
الا فتعرضوا لها» [۱] حديث مرويسيله تأييد ايد يور .

غزالى بو حكايله رايه طاب و تحرى حق او غورنده جدو غير تنك كالى نه مرتبه ده
اولمق لازم كله جكنى ، طاب اولوميه جق اولان شيلرى بيله طاب ايتك مرتبه سنه قدر
ايصالى الزم اولديغى اكلا ديور . چونكه اوليات مطلوب دكلدر ، بلكه حاضر در . حاضر
طلب اولنديغى غائب اولور ، مختفى اولور . اولياتى تحرى و طلب اقتضا ايتمز ايكن غزالى
ينه انلرى طلب و تحريدن خالى قالميور ايدى . بوايه تحرى و طلب اولنه جق شيلرى طلب
و تحريده تقصيرى اولمه جفته دلالت ايد يور ايدى .

غزالى فضل بارى وسعه جود سبحانى ايله او مرض معنويدين شفا بولدقدن صكره اصناف

[۱] حديث شريفك مابعدى شويله در ! لعله ان يصيبكم نفعة منها فلا تشقون بعدها ابدا . مآلى :
ربكزك بعض كوزلر تجلياتى واردر) هايدى انى (هروقت تطهير قلب ايله) قارشوليك ؛ اوله بيلير كه سزه
او تجلياتدن برى اصابت ايدر ، ارتق الى الابد شقاوتدن (خيبت و خسراندن) قور تيلمش اولور سكر .
مناوينك تحقيقى وجهله بو حديث شريفى طيراني روايت ايد يور سه ده راويلرى مياننده مجاهيل (ثقات
آره سنده مجهول اشخاص) بولونمغه حديث شريف ضعيفدر . كرك فلاسفه و كركه متصوفه آثار و احاديث
ضعيف اولسه ده ينه تأييد مدعى خصوصنده احاد و آثار ضعيفه ايراد ايتدكلرندن غزالى ده بو حديث ضعيف
ايله رآنى تأييد ايد يور . شورابى او نودلسونكه تصوف و اخلاق كتابلرنده احاديث نبي اولمق
كوستريلان اقوال محدثين عندنده حديث نبي دكلدر . بلكه پك چوغى كبار ، متصوفه سوزلريدن .
ته كيم بوندن اول غزالى نك حديث نبي اولمق اوزره ذكر ايتديكى « الناس نيام فاذا ماتوا انتبهو »
قولى ده حديث نبي دكل ، بلكه حضرت على كرم الله وجهه نك قوليدر .

طالبی تحقیق واستقصایه [۱] قیام ایدیور . غزالی نك نظر نده طالبین حقیقت درت صنف ایدی : متکلمین ، فلاسفه ، باطنیه ، متصوفه . غزالی نك بیانی وجهله متکلمین اهل رأی ونظر اولدقلرینی ؛ فلاسفه اهل منطق وبرهان اولدقلرینی ، باطنیه اهل تعلیم اولوب امام معصومدن اقتباس ایله ممتاز یه لندقلرینی ، متصوفه ایسه حضرت قدسیه نك خواصی ، کشف ومشاهده اهلی اولدقلرینی ادعا ایدیورلرایدی .

غزالی کندی کندینه شویله حسبحال ایتدی : حق شو درت صنفدن خالی دکدر . ایشته بونلر طلب حق یولنه سلوک ایتشلردر . شاید حق بواصناف اربعه دن خارج قالیرسه ارتق حقی ادراک خصوصنده طمع ایدیله جک بر محل قلامش اولور . چونکه وادی تقلیددن بر کره آیرلقدن حکره بردها اورایه عودنه طمع ایدیله مز . فصل وادی تقلیده رجوعه میل حاصل اوله بیلیرکه مقلدک بر شرطی ده مقلد اولدیغنی بیلمامکدر . انسان مقلد اولدیغنی بیلنجه اوآنده شیشه تقلید منکسر اولورده بردها تعمیر کتورمز . مکرکه یکیدن آتش ایله ایدیله ده بشقه برقاله دوکیله .

غزالی بویله حه کندی کندینه حسبحال ایله کدن صکره طرق اربعیه سلوکه باشلامش ، بواستقصات وتحریاته اوله علم کلامدن باشلامش ، ثانیاً طریق فلسفه یی ، ثالثاً تعلیمات باطنیه یی ، رابعاً طریق صوفیه یی تحقیق واستقرا ایش ایدی .

غزالی نك علم کلامی تدقیق — غزالی تحقیق بلیغ ایله ، دقت عجیه ایله علم کلامه امعان [۲] نظر ایله نظرایدرطور ایدی ، محققین کتابلرینی مطالعه ایتدی ؛ علم کلامک غورینه ، کهنه واصل اولونجه کلا دیکه علم کلام صدرینه شفا ویره جک ، مقصده کافی اوله جق بر علم دکدر .

غزالی نك طرز تلقیسنه کوره علم کلامک مقصدی عقائد اهل سنتی اهل بدعتک تشویشاتندن مجرد حفظ وحراست ایدی ؛ جناب حق رسول اکرمی واسطه سیله قوللرینه نفس الامرده حق اولان ، قرآن مبین واحادیت سیدالمرسلینک ناطق اولدیغنی اوزره کندولرینک دین ودنیالرنجه صلاح وسلامتلی بولنان عقیده یی [۳] تلقین ایش ایسه ده

[۱] نهایته ایردیرمک ، اوتسنی آراشدیرمق . اوتسنه یتشمک .

[۲] امعان نظر : نظرده صو کدرجه مبالغه واجتهاد ایتک .

[۳] عقیده : جناب قادر وقیوم ایله سرور کائنات علیه اکمل التحیات افندمزه معرفت حاصل ایدیوب انلر جانبندن وارد اولان احکامه ربط قلب ایتمکدر .

بالاخره اهل بدعتك قلوبنه سنه مخالف برطاقم القآت شیطانيه واقع اولمغله اهل بدعت
بوالقآتی تفوهه، بویه جه عقائد اهل سنتی تشویشه باشلادیلر . جناب حق طائفه متکلمینی
اظهار ایتدی ، متکلمین اهل سنتك عقائد مأثوره (منقوله) سنه قارشو اهل بدعتك
تلیساتی [۱] اظهار ایده جك وجهله ترتیب اولومش دلایل ایله اهل سنه نصرت ایتشلر
ایدی . ایشته علم کلام ایله اهل کلام بوصورتله نشأت ایتشدیر . طوغریسی اهل کلامدن
برطاقی جناب حقك کندیلمیرنی دعوت ایتدیکی شوخصوصه قیام ایدرك نور نبوتدن تلقی
بالقبول اولان عقائد اسلامییه بی محافظه ، سنت سنییه بی مدافعه ، بدعت محدثی تغییر
خصوصلرینه لایقی وجهله اعتنا ایتشلر ایددی . فقط انلرده بوبابده خصملری طرفندن
ایراد اولنان برطاقم مقدماتی مسلم عدایدرك بومقدمات مسلمیه اعتماد ایتدیلر ، بومقدماتی
یا تقلیده ویا اجماع امته ، ویا مجرد قرآن و اخباری قبوله مبنی تسلیم ایتمکه مضطر ، مجبور
اولدیلر . خصملریله مؤاخذه و معارضه خصوصنده ، خصملرینك تناقضلرینی استنحراج
خصوصنده مناقشه لرینك پك چوغنی قضایای مسلمه لرینك لوازمی ایله ایددی . یعنی «پوتسلیم
اولنورسه شولازم کلیر» طرزنده ایددی . بوایشه ضروریاتدن بشقه برشیئی تسلیم ایتیانلر
عندنده پك آز نافع ایددی ، بوملاحظانه مبنی علم کلام غرضالییه کافی ، شکایت ایتمکده اولدیغی
دردینه شافی اولهمدی ؛ آب حیات حقیقته اولان اشتیاقه چاره ساز اولهمدی .

۱۸ کانون ثانی ۳۳۶ دارالحکمة الاسلامیه اعضاسندن

ازمیری

اسماعیل حق

دارالحکمة الاسلامیه اعضاسندن فرید بك افندیك

آیا صوفیه ده کی موعظه لری

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم . بسم الله الرحمن الرحيم (يؤتى الحكمة من يشاء ومن
يؤت الحكمة فقد اوتى خيراً كثيراً وما يذكر الا اولو الالباب) صدق الله العظيم .

[۱] تلیس مشتبّه و مختلط فیلمقی ، حیلّه ایله عیبی کیزلهمک .